

Vlaamse overheid

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van de Sint-Franciscuskerk en pastorie te Antwerpen (Merksem)

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 18 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 30 juni 2006, 1 september 2006, 15 juni 2007, 28 juni 2007, 10 oktober 2007, 14 november 2007, 5 september 2008, 22 september 2008, 6 januari 2009 en 30 januari 2009;

Gelet op het ministerieel besluit van 13 juni 2008 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van de Sint-Franciscuskerk van Assisi + pastorie te Antwerpen (Merksem)

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 05 februari 2009,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006 en 18 maart 2009;

1° Wegens de artistieke en historische waarde:

- als monument:

parochiekerk Sint-Franciscus, gelegen te Antwerpen (Merksem), Bredabaan +547 :

bekend ten kadaster:

Antwerpen, 40e afdeling, sectie C, perceelnummers 209/02, 209G9, 209K3.

2° Wegens de artistieke en historische waarde:

- als monument:

pastorie, gelegen te Antwerpen (Merksem), Bredabaan 547 :

bekend ten kadaster:

Antwerpen, 40e afdeling, sectie C, perceelnummer 209W9.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

parochiekerk + pastorie Sint-Franciscus van Assisi, gelegen in Antwerpen/Merksem, Bredabaan +547. en nr. 547

De historische, meer bepaald de stedenbouwkundige waarde wordt omschreven als volgt:

De oprichting, in 1893-1896, van de Sint-Franciscuskerk met pastorie te Merksem houdt rechtstreeks verband met haar metamorfose van landelijk dorp naar nijverheidsgemeente en met de opkomst, aan weerszijden van de Bredabaan, van nieuwe dichtbevolkte wijken. De ligging van kerk en pastorie aan de hoofdader van de gemeente en op de scheilijn tussen verschillende leefgemeenschappen werd vanuit stedenbouwkundig standpunt goed benut: de zichtzijde aan de straat vertolkt de recent verworven welvaart en verleent een status aan dit deel van de Bredabaan en haar aanpalende straten. De monumentale koepel die als baken minstens even belangrijk is als de geveltoren domineert de achterliggende buurten en hun bewoners.

De historische, meer bepaald de architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

De Sint-Franciscuskerk met aanpalende pastorie te Merksem is een ontwerp van 1893 door architect Henri Blomme, broer en medewerker van provinciaal architect Leonard Blomme. Het eclectisch concept sluit aan bij de academische richting van de neogotiek. Voor het voorliggende ontwerp werden elementen ontleend aan de romaanse/Duitse bouwkunst, de Byzantijnse centraalbouw, de traditionele bak- en zandsteenstijl, de neogotiek. Meest opvallend zijn de sterke volumewerking, de rijke materiaalpolychromie zowel uit- als inwendig, de drieledige wandopbouw met triforium en de aandacht voor afwerking en detail.

De artistieke waarde wordt omschreven als volgt:

De Sint-Franciscuskerk met pastorie te Merksem is opgevat als een totaalkunstwerk. De originele interieurafwerking met zichtbare materialen was een uitdrukkelijke keuze van architect Henri Blomme, die ook het geometrische glaswerk met stereotiepe patronen en het meubilair, dit laatste in samenwerking met beeldhouwer Pierre Peeters, ontwierp. Haar artistieke waarde manifesteert zich in het bijzonder in de opmerkelijke verzameling

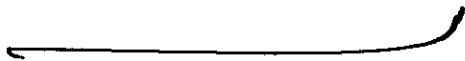
Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994 en 22 augustus 2006).

Brussel,

16 JUNI 2009

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening

Dirk VAN MECHELEN